

**ZARZADZENIE NR 88.2012
PREZYDENTA MIASTA ZIELONA GÓRA**

z dnia 22 lutego 2012 r.

**w sprawie regulaminu przewozu osób, rzeczy, zwierząt i bagażu
w publicznym transporcie zbiorowym.**

Na podstawie art. 4, art. 33a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. *Prawo przewozowe* (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601- tekst jednolity z późn. zm.¹⁾) oraz art. 47 w związku z art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym* (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn zm.²) **zarządza się, co następuje:**

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. 1. Regulamin przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym wykonywanym przez Miejski Zakład Komunikacji w Zielonej Górze, zwany dalej „regulaminem przewozu”, określa warunki:

- 1) przewozu osób, rzeczy, zwierząt i bagażu;
- 2) obsługi podróżnych, w tym kontroli biletowej

- z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Warunki obsługi podróżnych w zakresie Zielonogórskiej Karty Miejskiej, w szczególności: uzyskania, użytkowania, doładowania, kontroli. Zasady właściwego posługiwania się tą kartą określa odrębne zarządzenie.

§ 2. Regulamin przewozu obowiązuje na terenie Miasta Zielona Góra oraz Gmin, które powierzyły Miastu Zielona Góra realizację zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego na liniach podmiejskich i pozamiejskich łączących Miasto Zielona Góra z niektórymi miejscowościami Gmin w ramach zawartych porozumień międzygminnych³.

§ 3. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) *MZK* - Miejski Zakład Komunikacji w Zielonej Górze - samorządowy zakład budżetowy świadczący usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego na obszarze określonym w § 2 z siedzibą przy ul. Chemicznej 8 w Zielonej Górze;
- 2) *Zielonogórska Karta Miejska* („*ZKM*”) lub *e-karta* – bezkontaktową, elektroniczną kartę będącą nośnikiem biletów elektronicznych zgodnie z odrębnym zarządzeniem.

**Rozdział 2
Warunki przewozu osób i bagażu**

§ 4. Do przejazdu pojazdami MZK upoważniają bilety:

- 1) elektroniczne zgodnie z odrębnym zarządzeniem;
- 2) papierowe z nadrukiem „MZK Zielona Góra”.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 125, poz. 1371, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 149, poz. 1452 i Nr 211, poz. 2049, z 2004 r. Nr 97, poz. 962, Nr 160, poz. 1678 i Nr 281, poz. 2780, z 2006 r. Nr 133, poz. 935, z 2008 r. Nr 219, poz. 1408, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13 i Nr 244, poz. 1454.

² Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 228, poz. 1368.

³ Porozumienia międzygminne opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z 2011 r. Nr 33, poz. 685 i Nr 56, poz. 1138 oraz z 2012 r. poz. 197.

§ 5. 1. Bilet papierowy musi być skasowany.

2. Bilet elektroniczny wymaga każdorazowego zarejestrowania przejazdu przez zbliżenie e-karty do kasownika/czytnika zgodnie z odrębnym zarządzeniem.

§ 6. 1. Każdy podróżny zobowiązany jest posiadać ważny bilet przez cały czas jazdy i okazywać go na żądanie osoby uprawnionej do kontroli biletów.

2. Za nieważny uznaje się **bilet papierowy**:

- 1) jednorazowy, nieskasowany, zabrudzony lub zniszczony w stopniu uniemożliwiającym stwierdzenie ważności biletu przez kontrolującego;
- 2) o wartości niższej, niż przewiduje taryfa obowiązująca na danej linii;

3. Za nieważny uznaje się **bilet elektroniczny** - jednorazowy bądź okresowy bez zarejestrowanego przejazdu - zgodnie z odrębnym zarządzeniem.

§ 7. 1. Na przewóz bagażu o wymiarach przekraczających 20 x 40 x 60cm podróżny jest zobowiązany posiadać:

- 1) dodatkowy skasowany normalny **bilet papierowy** albo
- 2) w przypadku e-karty - opłacony **bilet elektroniczny** normalny zgodnie z odrębnym zarządzeniem - wg taryfy obowiązującej na danej linii, z zastrzeżeniem ust. 2 i § 8.

2. Instrumenty muzyczne przewożone w futerałach nie podlegają opłacie.

§ 8. 1. W czasie przewozu pojazdami MZK **dziecka** w wózku dziecięcym albo **osoby niepełnosprawnej** w wózku inwalidzkim, przewóz tych wózków nie podlega opłacie.

2. W przypadkach innych niż określone w ust. 1 wózek jest traktowany jak bagaż. § 7 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 9. 1. W czasie przewozu pojazdami MZK **dziecka** w wózku dziecięcym, jeżeli nie jest ono przypięte szelkami zabezpieczającymi przed wypadnięciem, opiekun jest zobowiązany wyjąć je z wózka.

2. Za bezpieczeństwo przewożonego dziecka odpowiada rodzic lub opiekun.

3. Wózki dziecięce można przewozić w wyznaczonym miejscu, obok automatu biletowego w części środkowej pojazdu.

4. Niezbędne jest przypięcie wózka paskami umieszczonymi przy poręczy. Musi być on tak umieszczony w pojeździe, aby nie był narażony na zniszczenie i nie powodował zagrożenia dla innych podróżnych oraz uszkodzenia pojazdu.

§ 10. 1. **Wózki inwalidzkie**, z wyjątkiem akumulatorowych, można przewozić w każdym pojeździe.

2. Wózki akumulatorowe można przewozić tylko w pojazdach specjalnie do tego przystosowanych.

§ 11. 1. Wózki inwalidzkie można przewozić w miejscu oznaczonym odpowiednim symbolem.

2. Wózek należy zabezpieczyć pasami bezpieczeństwa w pojazdach, które są w nie wyposażone.

3. W pojazdach niewyposażonych w pasy bezpieczeństwa wózki inwalidzkie zajmują miejsce przeznaczone dla osoby na wózku inwalidzkim przy odpowiedniej poręczy. Wówczas wózek inwalidzki musi być tak umieszczony w pojeździe, aby nie powodował zagrożenia zarówno dla osoby niepełnosprawnej, jak i innych podróżnych ani uszkodzenia pojazdu.

§ 12. 1. Dopuszcza się przewóz tylko 1 psa pod opieką dorosłego podróżnego pod warunkiem, że:

- 1) w przypadku **biletu papierowego** skasowany dodatkowy bilet normalny;
- 2) w przypadku e-karty opłacony bilet normalny zgodnie z odrębnym zarządzeniem - wg taryfy obowiązującej na danej trasie z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przewóz małych zwierząt nie podlega opłacie.

3. Podróżny przewożący psa zgodnie z ust. 1 jest zobowiązany ponadto:

- 1) posiadać aktualne świadectwo szczepienia psa przeciwko wściekliźnie;
- 2) założyć psu kaganiec oraz trzymać go na smyczy.

§ 13.1. Bagażu i zwierząt nie wolno umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

2. Nadzór nad bagażem ręcznym i zwierzętami, które podróżny przewozi w autobusie, należy do podróżnego.

§ 14. 1. Przewóz rowerów pojazdami MZK jest dozwolony w dni robocze poza godzinami szczytu przewozowego, tj. od 6.30 do 18.00, w pozostałe dni bez ograniczeń.

2. Podróżny przewożący rower jest zobowiązany posiadać:

- 1) w przypadku biletu papierowego skasowany dodatkowy bilet normalny;
- 2) w przypadku e-karty opłacony bilet normalny zgodnie z odrębnym zarządzeniem - wg taryfy obowiązującej na danej trasie.

3. Rower można przewozić pod warunkiem, że jest wolne miejsce w pojeździe przeznaczone na jego przewóz, tj. miejsce obok automatu biletowego w części środkowej pojazdu.

4. Rower należy umieścić w pojeździe zgodnie z ust. 3 tak, aby nie powodował zagrożenia dla podróżnych oraz uszkodzenia pojazdu.

5. Podróżny ponosi pełną odpowiedzialność za wszelkie szkody i zanieczyszczenia powstałe wskutek przewozu roweru.

Rozdział 3 **Warunki obsługi podróżnych**

§ 15. Podróżny niezwłocznie, tj. bezpośrednio po wejściu do pojazdu, zobowiązany jest:

- 1) w przypadku **biletu papierowego** skasować go;
- 2) w przypadku e-karty zalogować się w systemie zgodnie z odrębnym zarządzeniem.

§ 16. W pojazdach MZK podróżnemu zabrania się:

- 1) wsiadania - wskakiwania do autobusu i wysiadania - wyskakiwania w czasie jazdy, w czasie zamykania się drzwi pojazdu oraz po sygnale dźwiękowym poprzedzającym zamknięcie drzwi;
- 2) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy poprzez nieuzasadnione użycie urządzenia awaryjnego otwierania drzwi;

- 3) nieuzasadnionego używania sygnału zatrzymania pojazdu;
- 4) tarasowania drzwi pojazdu;
- 5) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy;
- 6) przewożenia broni, materiałów wybuchowych, żrących, cuchnących i innych przedmiotów niestanowiących bagażu ręcznego w zwyczajowym jego pojęciu (np. telewizory, pralki, lodówki), mogących w jakikolwiek sposób utrudnić pozostałym osobom korzystanie z pojazdu powodując zabrudzenie odzieży, uszkodzenie ciała podróżnych lub uszkodzenie pojazdu (ostre narzędzia i przedmioty, otwarte naczynia z farbą lub smarem, itp.);
- 7) spożywania artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych podróżnych lub wnętrze pojazdu (lodów, frytek, itp.);
- 8) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z urządzeń zakłócających spokój w pojeździe;
- 9) palenia tytoniu, spożywania alkoholu itp.;
- 10) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju;
- 11) wsiadania do pojazdu w łóżworolkach lub wrotkach na nogach;
- 12) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 17. Podróżny, który zajmie miejsce oznaczone jako: „miejsce dla niepełnosprawnego”, „miejsce dla osoby z dzieckiem”, „miejsce dla osoby na wózku inwalidzkim”, „miejsce dla kobiety w widocznej ciąży”, zobowiązany jest do jego zwolnienia w przypadku zgłoszenia się osoby, dla której miejsce to jest przeznaczone.

§ 18. Podróżni stojący w czasie jazdy powinni trzymać się uchwytów lub poręczy.

§ 19. Podróżny korzystający z bezpłatnego przejazdu lub z biletu ulgowego w przypadku korzystania z biletu papierowego jest zobowiązany posiadać przy sobie i okazywać na każde żądanie kontrolującego ważny dokument uprawniający go do bezpłatnego bądź ulgowego przejazdu.

§ 20. 1. Osoby zagrażające bezpieczeństwu lub porządkowi mogą być usunięte z autobusu przez Policję bądź inne organy porządkowe.

2. Osoby uciążliwe dla współpodróżnych lub odmawiające zapłacenia należności za przejazd mogą być usunięte z autobusu przez Policję bądź inne organy porządkowe.

3. Podróżny, którego usunięto z autobusu nie przysługuje zwrot poniesionych kosztów za przejazd.

§ 21. 1. Podróżny, który w czasie przejazdu został w jakikolwiek sposób poszkodowany w pojeździe (uszczerbek na zdrowiu, uszkodzenie, zabrudzenie odzieży itp.) zobowiązany jest przed opuszczeniem pojazdu poinformować o tym zdarzeniu prowadzącego pojazd.

2. Poszkodowany, lub inna upoważniona przez niego osoba jest zobowiązana niezwłocznie szczegółowo opisać zdarzenie i przesłać ten opis do MZK (osobiście, pocztową lub elektronicznie).

3. Dowodem potwierdzającym zdarzenie jest m.in. zapis video z monitoringu wewnętrznego w pojeździe, który MZK może zabezpieczyć w ciągu maksymalnie 4 dni od daty zdarzenia.

4. Dokumentem uprawniającym w przypadku ewentualnych roszczeń wobec MZK jest skasowany bilet papierowy lub zarejestrowanie przejazdu w systemie biletu elektronicznego zgodnie z odrębnym zarządzeniem.

§ 22. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu podróżnym tego pojazdu posiadającym ważny papierowy bilet jednorazowy lub bilet elektroniczny przysługuje prawo kontynuowania podróży na podstawie tego samego biletu następnym pojazdem tej samej linii lub pojazdem zastępczym, podstawionym przez MZK.

§ 23. MZK nie odpowiada za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu lub zmiany kierunku jazdy pojazdów spowodowanych siłą wyższą, zarządzeniami organów porządkowych lub innych niezależnych od MZK.

§ 24. Podróżny odpowiada wobec MZK za zawinione przez siebie szkody powstałe na skutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu.

Rozdział 4 **Warunki odprawy podróżnych, w tym kontroli biletowej**

§ 25. 1. Wsiadanie do i wysiadanie z pojazdu dozwolone jest tylko na przystankach, po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.

2. Zabrania się wsiadania przednim pomostem z wyjątkiem osób z widoczną niepełnosprawnością lub kobiety w widocznej ciąży.

§ 26. Osobami uprawnionymi do dokonywania kontroli biletów są kontrolerzy i kierowcy autobusów MZK lub kontrolerzy wyspecjalizowanych firm działających na zlecenie MZK, posiadający ważny identyfikator z fotografią i numerem służbowym.

§ 27. Kontroler w czasie kontroli musi posiadać identyfikator umieszczony w widocznym dla podróżnego miejscu. W przeciwnym przypadku podróżny ma prawo żądać od kontrolującego okazania identyfikatora.

§ 28. 1. Podróżny, który nie posiada ważnego biletu na przejazd, przewóz bagażu, roweru lub psa, a jednocześnie nie ma odpowiedniej gotówki na uiszczenie opłaty dodatkowej lub odmawia zapłaty, zobowiązany jest okazać kontrolerowi dokument tożsamości z fotografią.

2. Brak dokumentu upoważniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu upoważnia osoby kontrolujące do żądania opłaty dodatkowej.

§ 29. Kontrolujący jest zobowiązany uzyskać dane personalne podróżnego bez ważnego biletu lub bez dokumentu uprawniającego do bezpłatnego bądź ulgowego przejazdu i wręczyć mu wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej udzielając jednocześnie informacji co do miejsca i terminu jej uiszczenia oraz sposobu składania reklamacji.

§ 30. Koszty dodatkowe związane z interwencją służb porządkowych ponosi podróżny.

Rozdział 5 **Przepisy końcowe**

§ 31. 1. Podmiotem właściwym do przyjmowania skarg i reklamacji wynikających z realizacji usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego jest MZK.

2. Terminy rozpatrywania skarg i reklamacji – 30 dni od daty wpłynięcia skargi czy wniosku.

§ 32. 1. Odwołania od nałożonych opłat dodatkowych rozpatruje dyrektor podmiotu upoważnionego do kontroli biletów.

2. Ostateczną decyzję w sprawie uiszczenia opłaty dodatkowej podejmuje Dyrektor MZK.

§ 33. Skargi i wnioski można składać od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 16.00 w Centrum Informacji Komunikacji Miejskiej przy ul. Bema nr 5 w Zielonej Górze, bądź w siedzibie MZK w Zielonej Górze, ul. Chemiczna 8 nr tel. 68 45 20 450-453 od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 14.00 oraz drogą elektroniczną na adres e-mail: mzk@mzk.zgora.pl.

§ 34. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Miejskiego Zakładu Komunikacji w Zielonej Górze, w tym publikację regulaminu przewozu zgodnie z przepisami o *publicznym transporcie zbiorowym*.

§ 35. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01 marca 2012 r. i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

PREZYDENT MIASTA
mgr inż. Janusz Kubicki